

hensyn til Ø-mærket. Der er ingen andre lande, der har et mærke, der er statskontrolleret, og hvor det er statsregler, der gælder. Det er en utrolig stærk ordning, som alle andre lande misunder os og gerne vil have mage til.

I den forbindelse kan jeg sige, at jeg er tryk ved, at den nye Ø-mærkning af non food-produkter og fisk ligger i Fødevarerministeriet. Der er man godt klar over, hvad det er, man har med at gøre. Derfor er jeg lidt bekymret, når ministeren ikke kan levere et lidt mere kvalificeret bidrag til oplysning om, hvorfor dette mærke skal privatiseres, i forhold til, hvad der er tradition for i Danmark, og ikke i forhold til, hvad man gør i andre lande.

Jeg synes, det er ærgerligt og uheldigt, at man begynder at danne præcedens for en sådan ordning, når vi har de andre ordninger, og jeg kunne godt tænke mig i hvert fald at få et tilsagn fra ministeren om, at denne privatisering overhovedet ikke vil blive forsøgt på Ø-mærkeområdet. Jeg vil gerne høre, om ministeren kan give tilsagn om, at det er regeringens politik, at det i hvert fald kun er isoleret til de miljømærker, der ligger under Miljøministeriets område.

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg synes, de fleste ordførere forsøgte at sige, at vi har haft debatten om Svanemærket. Og så kunne ministeren lige på falderebet alligevel ikke lade være med at svinge sig op og tale om, hvordan det dog kan være, at man kan være imod Svanemærket. Så skulle vi lige have den igen.

Jeg skal bare sige, at jeg ikke vil indlede en debat igen. Men det, at jeg ikke går op og tager en lang debat, skal ikke tages som udtryk for, at vi nu har ændret opfattelse i forhold til Blomstermærket og Svanemærket. Venstre har fortsat den opfattelse, at det er vigtigt for forbrugere, at de kan vælge, og at de også kan fravælge.

Derfor vil vi gerne styrke Blomstermærket, og vi finder ikke, at miljøministeren i øvrigt, som vi jo af og til hører, har så mange ressourcer, at der vil være den fornødne tid til virkelig at sætte tryk under Blomstermærket. Derfor har vi valgt at sige, at det er det mærke, vi helst vil have.

I øvrigt føler vi, at vi er i god overensstemmelse med Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen skriver selv i en af sine publikationer:

»Jo flere forskellige miljømærker, der er, des mere uoverskueligt vil deres budskab ofte være. Det fælleseuropæiske miljømærke er med til at koordinere de forskellige europæiske initiativer til fordel for miljøet.«

Altså er Blomstermærket et godt mærke for de europæiske lande, og med Miljøstyrelsen i ryggen burde selv ministeren i dag kunne konkludere, at når der heller ikke er et flertal her, var det måske bedre at springe det over og lige se tiden an og se, hvordan det går med Blomstermærket.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

21) Første behandling af lovforslag nr. L 200: Forslag til lov om ændring af lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 19/3 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik Mortensen (S):

Da Socialdemokratiets ordfører, hr. Helge Mortensen, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre følgende:

I dag er det en forpligtelse at lede råolien fra Nordsøen i land via olierøret fra Gormfeltet til Fredericia.

Der er dog en undtagelsesbestemmelse, hvor miljø- og energiministeren kan give tilladelse til anden transport af olien fra Nordsøfelterne.

Formålet med dette forslag er at præcisere, at der også ved en undtagelse for pligten til at ilandføre olien igennem olierør skal betales en afgift på 5 pct. af værdien af råolie og kondensat

til staten. I sådanne tilfælde betales afgiften direkte til staten.

Præciseringen af denne bestemmelse er aktualiseret ved, at kapaciteten i olierøret fra Nordsøen til Fredericia er ved at være opbrugt, samtidig med at produktionen af råolie fra Nordsø-felterne er stigende. Derfor må det i fremtiden forventes, at der gives tilladelse til at benytte andre transportformer end at pumpe olien gennem røret, hvilket i realiteten vil sige med tankskib fra lastbøje ved produktionsplatformen.

I bemærkningerne til lovforslaget anføres det netop, at en kapacitetsudvidelse af rørledningen kan være uhensigtsmæssig, fordi olien så først bliver pumpet gennem rørene til Fredericia for derefter at sejles op gennem Kattegat. Det vil være mere hensigtsmæssigt at sejle olien direkte fra felterne i Nordsøen til anvendelsesstedet.

Afslutningsvis vil jeg gerne pege på, at ministeren midlertidigt eller varigt, således som det også er gældende i den nuværende lov, kan nedsætte afgiften, hvor størrelsen af feltet eller omkostningerne ved indvindingen taler herfor. Denne bestemmelse har blandt andet til formål at fremme udbygningen af de marginale felter.

Jeg skal med disse ord give Socialdemokratiets tilslutning til forslaget og imødeser en hurtig og velvillig udvalgsbehandling.

Knud Enggaard (V):

Miljø- og energiministerens forslag går ud på, at man giver mulighed for, at man i produktionen af olie og kondensat i Nordsøen kan anvende bøjelastning som supplement til den transportmulighed, der har været i 10-15 år med den rørledning, der blev etableret ved loven af 1981.

Hvis man skal give et lille tilbageblik over, hvordan rørledningen har fungeret, vil jeg sige, at den har fungeret godt. Den har givet mulighed for, at flere mindre felter kunne sættes i produktion, og det er der en betydelig samfundsinteresse i.

Den har givet en større forsyningssikkerhed. I de krisesituationer, som vi har gennemlevet, har den givet mulighed for, at man her var sikker på, at den danskproducerede olie også kom til Danmark og kunne komme danskerne til gode. Det har knap så stor aktualitet i dag, men man skal ikke af den grund overse, hvordan situationen har været i de mellemliggende år.

Endelig har den givet et pænt økonomisk afkast i form af 5 pct.-bestemmelsen, som også bevirker, at man ved siden af, at røret vel i dag

stort set er betalt, stadigvæk har en pæn indtægt til staten.

Men min forgænger i embedet som energiminister var for smålig! Det er en besynderlig påstand om en socialdemokrat, men det rør, der blev lagt, var jo i virkeligheden for lille. I dag kunne vi ønske os, at man havde valgt en bare 10 cm større diameter. Det ville stort set have givet den kapacitet, der er brug for.

Vi står derfor nu over for valget mellem enten at anvende bøjelastning eller at anvende nogle særlige mekanismer i form af forhøjet tryk eller andet, der kan føre til en større kapacitet i det eksisterende rør. Det sidste, vil jeg sige, kunne nok være bekymrende i betragtning af al den diskussion, der i årenes løb har været om rørets levetid, revneforekomster og andet, som jo var et højaktuelt tema på det tidspunkt, da røret blev lagt.

Vi skal ikke overse, at der i Nordsøen den dag i dag ligger 42 km ledning, som bare er pløjet ned, fordi der var tilløb til revner. Derfor måtte man i sin tid opgive at anvende den del af røret, så jeg vil mene, at man ikke skal eksperimentere med særlig høje tryk eller andre kunstige måder at øge kapaciteten på.

Men jeg tilslutter mig ministerens forslag om, at man kan gå ind i overvejelser om bøjelastning.

Vi skal også her erindre os, at der er sket overordentlig meget siden bøjelastning var på tale i sin tid. Vi har i dag et sikrere system end før. Vi har mulighed for en bedre miljøhåndtering af opgaven end før, og det vil sige, at for Venstres vedkommende har vi ikke nogen særlige miljøbekymringer ved at anvende en sådan mulighed.

Dér, hvor vi kan se et problem, er i det forslag, som ministeren har stillet om, at han har bemyndigelse til at give nedslag i 5 pct.s-satsen. Vi vil godt arbejde mere med, hvad baggrunden kan være for det, for hvis vi regner en lille smule på det med hovedregning, kan man jo finde frem til, at det er en bemyndigelse, der muligvis løber op i 100 mio. kr. om året.

Det er altså ikke noget negligabelt beløb, og derfor er det mere end en parentes. Den er ulejlighed værd at gå dybere ind i. Og jeg håber og tror, at ministeren er i stand til at give begrundelser for den, så udvalget vil være i stand til på betryggende vis at kende konsekvenserne af en vedtagelse af dette forslag og derigennem med større tryghed også til sin tid vil kunne trykke på den grønne knap.

Eva Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti er tilhænger af den størst mulige valgfrihed, og vi er derfor også tilfredse med, at der nu set med vore øjne bliver mulighed for en mere reel valgfrihed enten mellem ilandføring af olie og kondensat via rørledning eller via bøjelastning.

Men jeg vil gerne understrege, at for Det Konservative Folkeparti skal der være tale om en reel ligestilling mellem de to muligheder, og derfor er det for os meget væsentligt, når der skal betales 5 pct.s afgift, at dette så skal gælde både den ene og den anden transportform.

Sådan er forslaget og gældende lov da også udformet vil nogen måske påstå, men – og jeg vil gerne understrege, at for mig er der et men – når jeg læser teksten, så står det ikke ubetinget således for mig. For ministeren kan – og jeg bliver jo desværre nødt til at sige som sædvanlig – eneveddigt dispensere fra disse 5 pct., og vi vil meget gerne under udvalgsarbejdet have dette belyst for at sikre os, at der ikke ad den vej kan ske en konkurrenceforvridning mellem de to typer ilandføringsmetoder.

En hel del af baggrunden for lovforslaget er den øgede produktion af olie – en kendsgerning, som dansk økonomi og dansk selvforsyning med energi har stor fordel af, så det kan vi da kun glæde os over.

Men vi har også derved fået så meget olie, at vi har mulighed for eksport, og derfor kan jeg udmærket godt se fordelene i, at en del af denne olie til eksport ikke først skal til Fredericia og derpå transporteres med skib igennem de danske farvande. Men vi vil meget gerne under udvalgsarbejdet have nærmere belyst både de økonomiske og de miljømæssige konsekvenser ved de to transportformer.

Jeg skal understrege, at en del af denne belysning fik vi i går ved den tekniske gennemgang, som jeg vil takke for, ligesom jeg også gerne vil takke for, at vi har fået oversendt høringsvarene. Men begge dele rejser alligevel nogle problemer, som jeg gerne vil have belyst under udvalgsarbejdet – ud over det, jeg har nævnt, så også forholdet til EU-lovgivningen.

Vi tilsiger fra konservativ side et godt og grundigt udvalgsarbejde og håber på at få bekræftet, at forslaget ikke vil diskriminere mellem de forskellige rettighedshavere og producenter, at ministeren som minimum vil tage udvalget med, inden han udmønter sine eneveddige bemyndigelser, og at forslaget alt i alt for samfundet har både økonomiske og miljø-

mæssige gevinster; i så fald kan vi tilsige, at vi vil stemme for til sidst.

Anni Svanholt (SF):

ISF mener vi, at der er meget store samfundsmæssige interesser knyttet til både olie- og gasindvinding i Nordsøen. Derfor mener vi også, at det danske samfund skal have økonomisk fordel af indvindingen i form af afgifter.

De nuværende bestemmelser om, at der skal betales en afgift på 5 pct. af værdien af den produktion af råolie og kondensat, som transporteres i rørledningen fra Nordsøen til Fredericia, skal derfor også fastholdes, selv om der sker undtagelse fra pligten til at tilslutte sig og til at transportere gennem rørledning.

Siden rørledningsløven blev vedtaget i 1981, er der udviklet bøjelasteanlæg. En betydelig del af olieproduktionen fra den norske og den britiske del af Nordsøen transporteres åbenbart i dag med skibe, der lastes ved bøjer på felterne. Så hvis olien fra Nordsøen alligevel skal udskibes fra Fredericia til Europa eller Storbritannien, så er det selvfølgelig noget af en omvej først at sende den gennem rørledning for derefter at sende olien via Nordsøen på skib.

Ud fra en miljømæssig betragtning er det efter SF's opfattelse fornuftigt at undgå olietransporter i de sårbare indre farvande. Hvis risikoen for olieforurening ikke er større ved bøjelasteanlæg end ved anvendelse af olierørledninger, så er det klart en fordel at undgå unødigt skibstransport i de indre danske farvande.

Vi er klart tilhængere og støtter forslaget, men vil gerne se lidt nærmere på den bestemmelse, som andre også har været inde på, hvori der står, at miljø- og energiministeren midlertidigt eller varigt kan nedsætte denne afgift for enkelte producenter, hvor omstændighederne ved produktionen fra enkelte felter herfor, og at miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om beregning og betaling af afgiften.

Vi ønsker også nærmere at få præciseret og afklaret, i hvilke tilfælde der her kan være tale om, at afgiften midlertidigt eller varigt kan nedsættes. Vi mener, at det danske samfund skal have betaling for de værdier, der trækkes op af Nordsøen, og vi ser også meget gerne, at der f.eks. bliver indført en CO₂-afgift på den indvinding, der forekommer i Nordsøen.

Men vi kan tilsige støtte til lovforslaget og vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Ulla Solvang (RV):

Jeg skal bare meget kort meddele, at Det Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Selv om ministeren har givet tilsagn om at kunne referere mit synspunkt, så vil jeg nu gerne lige fremlægge det selv i denne her sag, hvor vi ikke er enige.

Problemet er, at røret ind fra borefelterne er blevet for snævert til den takt, som man gerne vil udvinde olie i. Det er problemstillingen.

Og så er det samtidig også sådan, at der jo er en miljømæssig dumhed i, at de 15 pct. af den olie, man vinder ud i dag, først skal ind over Fredericia og så sejles nord om Skagen for at komme ned til de udenlandske markeder uden at blive bearbejdet eller behandlet.

Derfor kunne vi godt være med til at fremme det inden for det udvindingsniveau, der nu er, og være med til på den måde at lægge en afgift på en bøjelastning og spare sejladsen for de 15 pct. Så i den udstrækning, man kan fastholde, at der ikke bliver udvundet mere, kan man godt regne med os.

Men det, der er problemet, er, at man vil udvinde mere. Det er i olieselskabernes interesse og i statens interesse at få flere penge i kassen, og man sælger efter vores opfattelse ud af vores forsyningsikkerhed. Derfor kan vi altså ikke støtte forslaget, som det ligger her, hvor der samtidig også åbnes op for, at der ikke længere er nogen begrænsning for, som vi havde tidligere, hvad der kan komme igennem rørføringen ind til land, så det er vores stilling til det.

Men hvis det viser sig, at ministeren og måske andre også synes, at man skal begrænse udvindingen af olien eller i hvert fald ikke øge den, ja, så kan vi godt finde ud af en løsning.

Kim Behnke (FP):

Når vi i dag behandler lovforslag nr. L 200, så er det, fordi vi har et glædeligt problem. Vi kan glæde os over, at den olieeffortforskning, der har været i den danske del af Nordsøen, har båret frugt. Ikke alene har den båret frugt, men i et sådant omfang, at de rørintallationer, man i sin tid disponerede og dimensionerede, har vist sig ikke at være tilstrækkelige.

Modsat Enhedslisten glæder vi os over, at vi hvert eneste år kan konstatere, at ikke alene bliver reserverne større, men udvindingsteknikken bliver også bedre, sådan at vi har en forsyningsgrad af Danmark nu, der er over 100. Vi er oven

i købet i stand til at sælge olie, og dermed sikrer vi hvert år en forbedring af den danske betalingsbalance på efterhånden over 6 mia. kr. Det er alt sammen noget, vi skal glæde os over.

Problemet er så, at det rør, vi har bygget i sin tid, har en begrænset kapacitet. Undervejs som årene er gået, har man flere gange ment, at nu nåede man grænsen for, hvor meget olie der kunne proppes igennem røret. Men nye pumper, tilsætning af forskellige midler, der har fået olien til at glide nemmere osv. har alt sammen betydet, at man alligevel for hvert år, der er gået, har formået at få presset mere olie igennem røret. Men nu er grænsen vel ved at være nået.

Derfor skal de nye olieselskaber, som har gjort fund på Nordsøen og erklæret dem kommercielle, selvfølgelig have mulighed for at få ført deres olie ud til salg uden at være begrænset af tvivl om, hvorvidt den kan komme igennem det eksisterende olierør.

Hvis den teknik, vi taler om nu med bøjelastning, var et problem, ja, så ville vi for længe have hørt om det, eftersom den teknik er brugt både på britisk område og på norsk område – og oven i købet med meget stor succes. Derfor er det vores opfattelse, at hvis olieselskaberne er interesseret i at benytte sig af bøjelast, så skal de selvfølgelig have den mulighed.

Så er der problemet omkring de 5 pct. Se, oprindeligt var argumentet for den 5 pct.s afgift jo, at den skulle finansiere olierøret. Nu med denne lovvedtagelse vil det stå helt åbenlyst og klart for enhver, at 5 pct.s-afgiften er ren fiskal. Det er et spørgsmål om at få hentet nogle penge i statskassen.

Nu er det jo ikke det, der normalt driver Fremskridtspartiet, men lige præcis i forbindelse med olierørsafgiften er det måske en af de mindst skadelige afgifter, vi har i dette samfund. Der er så mange andre skatter og afgifter, som har samfundsskadelige virkninger. Det har denne her afgift ikke. Der er tale om simpel royaltymbetaling til statskassen for, at man får lov til at hente olie op fra undergrunden. Bevares, virksomhederne har jo haft betydelige investeringer, men dem får de jo finansieret over salget af olien.

Vi har som andre ordførere også bemærket, at ministeren har en mulighed for at dispensere.

Den tekniske gennemgang, vi fik af ministeriets embedsmænd i går, er vi taknemmelige for, og jeg tror også, at både ministeren og embedsmændene er opmærksomme på, at førstebehandlingen i dag skrider ganske anderledes,

end hvis vi havde haft et udvalg og ordførere, der ikke havde haft den indsigt, som vi har i dag efter den tekniske gennemgang. Så det er fint.

Men der efterlades stadig væk et stort spørgsmål, og det er, hvordan ministeren har tænkt sig at benytte muligheden for at kunne dispensere fra de 5 pct. i afgift. Vi tror såmænd ikke, at den mulighed vil gøre sig gældende foreløbig, men det vil være en god idé både for ministeren og for Folketinget, at vi under udvalgsarbejdet får helt præcis formuleret, hvilke konditioner der skal gøre sig gældende – egentlig ikke så meget af hensyn til os, mest af hensyn til olieselskaberne.

De skal vide, hvorledes de kan disponere i de kommende år. De omkostninger, der er tale om, fik vi oplyst i går. Ja, det er altså investeringer på over 3 mia. kr. for olieinstallationer med bøjelast osv., og hvis et olieselskab skal indlade sig på den slags projekter, så skal de kende fremtiden, ellers vil man ikke foretage så betydelige investeringer. Og dér er det vigtigt, at de, når loven her bliver vedtaget – f.eks. i form af betænkingsbidrag – kan læse præcis, hvordan den bemyndigelse vil kunne håndteres af ministeren. Så jeg håber, vi kan få ministerens velvillige medvirken til en præcis formulering.

Og når vi så forhåbentlig forholdsvis hurtigt når frem til en tredjebehandling, vil Fremskridtspartiet med stor fornøjelse støtte forslaget. Om vi så engang ud i fremtiden skal finde på andre ting, fordi teknikken har udviklet nye metoder til at transportere olie osv., ja, det må fremtiden vise, men lige nu er det her det bedste bud på at få transporteret olien væk fra de nye forekomster i Nordsøen, og det er noget, vi bestemt glæder os til.

Ole Donner (DF):

Det lovforslag, vi her behandler, giver en masse beføjelser til ministeren og muligheder for at dispensere fra forskellige ting. Jeg havde desværre ikke mulighed for at overvære den tekniske gennemgang af forslaget; så havde man nu nok været lige så klog som de andre på alle de her områder, men ved at læse forslaget igennem opstod der en række spørgsmål for mig, som jeg håber vi kan få svar på i udvalget.

Det, vi i hvert fald gerne vil sikre os, er, at der med de ministerbeføjelser, der bliver givet her, ikke sker en konkurrenceforvridning eller en særbehandling af visse og det modsatte af andre.

Men vi vil positivt deltage i udvalgsarbejdet og vil så til den tid tage endelig stilling til, hvorvidt vi stemmer for forslaget, hvad jeg nu tror vi gør.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg vil starte med at sige tak til ordførerne for den meget venlige modtagelse, man har givet forslaget her, og på mine medarbejders vegne kvittere for de rosende ord, der har lydt om den tekniske briefing. Jeg synes, ordførerne har givet ganske gode resumeer af de begrundelser, der ligger til grund for forslaget.

Så vidt jeg kan se, er der kun ét spørgsmål, som til gengæld også er et væsentligt spørgsmål – jeg tror, det var hr. Enggaard og også andre, der rejste det – nemlig at få præciseret helt klart i betænkningen, under hvilke betingelser dispensationsadgangen kan udøves for 5 pct.-betalingen ved bøjelastning. Det siger sig selv, at det vil vi meget gerne.

Der er alene tænkt på den situation, hvor udnyttelsen af en meget marginal forekomst ikke vil være økonomisk rentabelt, hvis afgiften pålægges. Det er alene den situation, vi har tænkt på, og det synes jeg godt kan fremgå tydeligt af betænkningen.

Det siger sig selv, at jeg også meget gerne vil bidrage til oplysningen af andre spørgsmål undervejs i udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Mødet hævet kl. 18.54

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 4. april 1997, kl. 10.00.